

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ

Χαιρετισμός του Υπουργού Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας
κ. Πρόδρομου Προδρόμου στην Εκδήλωση Παρουσίασης του Ημερολογίου
2022 του Συνδέσμου Μικρασιατών Κύπρου με τίτλο «Το 1922 και η Κύπρος»

Τρίτη, 24 Μαΐου 2022, ώρα 8.00 μ.μ.

Δημοτικό Μέγαρο Δήμου Λεμεσού

Ο Κωστής Παλαμάς χαρακτήρισε τη Μικρά Ασία ως «πατρίδα των αιμάτων και των δραμάτων». Είναι η γη που πολλοί την θέλησαν, πολλοί την τραγούδησαν και άλλοι πολλοί δάκρυσαν ακούγοντας την ιστορία της... Αποτέλεσε και αποτελεί πατρίδα των Ελλήνων, νυν και αεί... Παρά τις αδιάκοπες προσπάθειες των Τούρκων για ξεριζωμό και πλήρη αφανισμό τους, εξακολουθεί να «στέκει» εκεί μαρτυρώντας, δεικνύοντας και αποδεικνύοντας την πλούσια ιστορία της.

Αυτή την πλούσια ιστορία της οφείλουμε να θυμόμαστε και να τιμούμε. Το 2022 έχει ανακηρυχτεί από το Υπουργικό Συμβούλιο έτος μνήμης και απολογισμού της προσφοράς του Μικρασιατικού Ελληνισμού καθότι ολοκληρώνεται ένα αιώνας από τη Μικρασιατική Καταστροφή. Στον ιερό και ιστορικό χώρο της Μικράς Ασίας, στην πανάρχαια κοιτίδα του ελληνικού πολιτισμού, ξεκίνησε η πρώτη του μεγάλη ακμή. Παρά τον ξεριζωμό και τον περιορισμό του ελληνικού κόσμου στον νότο της Βαλκανικής χερσονήσου και στην Κύπρο, οι Μικρασιάτες Έλληνες συνέβαλαν σε μεγάλο βαθμό στη διαμόρφωση της λογοτεχνίας, της μουσικής, της γαστρονομίας και γενικότερα καθόρισαν εν πολλοίς και τη σημερινή μας ταυτότητα. Η Κύπρος, ως αναπόσπαστο κομμάτι του ευρύτερου Ελληνισμού,

το οποίο έχει υποστεί και υφίσταται ακόμη τα δεινά του τουρκικού ζυγού, αποτίνει φόρο τιμής προς τους Μικρασιάτες Έλληνες ως οφειλόμενο χρέος και επιταγή.

Ο απολογισμός της καταστροφής του 1922 ήταν τεράστιος για τον Ελληνισμό της καθ' ημάς Ανατολής, πνευματικά, οικονομικά, υλικά και ηθικά. Ο Τζορτζ Χόρτον, Αμερικανός πρόξενος στη Σμύρνη την περίοδο των τραγικών γεγονότων, υπολογίζει ότι οι Έλληνες που εξοντώθηκαν στο σύνολο του μικρασιατικού χώρου κατά τη διάρκεια των εθνικών εκκαθαρίσεων ξεπερνά το ένα εκατομμύριο. Οι Μικρασιάτες πρόσφυγες, με βουβή αξιοπρέπεια επιδόθηκαν στον αγώνα της αναδημιουργίας. Στη ροή των εκατό χρόνων που πέρασαν από τότε, η ζωή τους ξαναβρήκε τον ρυθμό και την αισιοδοξία της.

Με τη δυναμικότητα, τη ζωντάνια, την εργατικότητα και τη δημιουργικότητα που τους χαρακτηρίζει κατάφεραν να δημιουργήσουν νέες πόλεις και να ιδρύσουν συλλόγους και συνδέσμους γιατί η μνήμη και ο νόστος αποτελούν κληρονομιά της προσφυγιάς.

Ένας τέτοιος σύνδεσμος, ο Σύνδεσμος Μικρασιατών Κύπρου, ο οποίος από το 2010 αναζωπυρώνει τη στάχτη της μνήμης κι ενδυναμώνει τον νόστο μέσω των δραστηριοτήτων του και κυρίως με τις εκδόσεις των ετήσιων συλλεκτικών Ημερολογίων.

Με ιδιαίτερη τιμή χαιρετίζω σήμερα την παρουσίαση του Ημερολογίου για το 2022, το 10^ο στη σειρά της εκδοτικής δράσης του Συνδέσμου, το οποίο αποτελεί τιμητικό αφιέρωμα στα 100 χρόνια από τη Μικρασιατική Καταστροφή, με τίτλο «Το 1922 και η Κύπρος». Αν και οι μνημονικοί θησαυροί οι οποίοι συγκεντρώνονται στο Ημερολόγιο δεν προσκομίζουν παρά θλίψη για τα όσα βίωσε ο Μικρασιατικός Ελληνισμός, ωστόσο θα ήταν απώλεια πνευματική να μην τονιστεί εμφαντικά ότι πρόκειται για μια έκδοση που αποτυπώνει μεν τον πόνο, τη λύπη και τον ξεριζωμό, αλλά ταυτόχρονα επιτυγχάνει να μας κληροδοτήσει και μια πολύτιμη πηγή πληροφόρησης για τη νέα

γενιά, η οποία οφείλει να μαθαίνει, να διατηρεί, να συντηρεί τη μνήμη ως κειμήλιο, ως θησαυρό για τις επερχόμενες γενιές.

Αναντίλεκτα, το 1922 αποτελεί επέτειο μνήμης. Ας μην ξεχνάμε τα λόγια του Νομπελίστα Μικρασιάτη ποιητή Γ. Σεφέρη, «Ο άνθρωπος έχει ρίζες, κι όταν τις κόψουν πονεί». Η επέτειος των εκατό χρόνων από τη Μικρασιατική Καταστροφή υπαγορεύει να θυμόμαστε πάντοτε όλους όσοι μαρτύρησαν, έμειναν άταφοι, άκλαυτοι, χωρίς καντήλι. Το 1922 μας καλεί σε αναστοχασμό και ομοψυχία, την οποία απαιτεί και επαίτει η εποχή μας. Το πλούσιο παρελθόν της γης που γέννησε μεταξύ άλλων τον Όμηρο, τον Ηρόδοτο, τον Σεφέρη ας αποτελεί τον οδοδείκτη για να συνεχίσουμε να κρατούμε ζωντανό το παρελθόν, τις ρίζες και την ιστορία μας στο πέρασμα του χρόνου. Η διατήρηση της μνήμης της παλιάς και νέας γενιάς της Μικρασίας, του Πόντου, της Σμύρνης, της Εφέσου και της Αλικαρνασσού, της Αμάσειας και της Αλλάγιας, η μνημόνευση των αλησμόνητων πατρίδων αποτελεί το καλύτερο εχέγγυο μνήμης για τις γενιές που πέρασαν και τις γενιές που θα 'ρθουν.

Το Ημερολόγιο 2022 του Συνδέσμου Μικρασιατών Κύπρου οπωσδήποτε συμβάλλει στην ενίσχυση της ιστορικής μνήμης. Η διαχρονική προσφορά τόσο της προέδρου όσο και του διοικητικού συμβουλίου του Συνδέσμου Μικρασιατών Κύπρου έχει αναγνωρισθεί από τον δήμαρχο και το Δημοτικό συμβούλιο γι' αυτό και τιμώνται κατά τη σημερινή παρουσίαση.

Ο πλούτος των μαρτυριών βοηθούν έτσι ώστε η γαλαζοαίματη, η αγναντεμένη και αγαπημένη Μικρασία να βρίσκεται πάντα φυλαγμένη στην ψυχή και στην καρδιά μας, καλά φυλαγμένη και αιώνια δοξασμένη!